

СТАНОВИЩЕ

по обявения конкурс за доцент по 4.4. Науки за Земята (Физическа география и ландшафтна геология), обявен в ДВ, бр. 31/04.04.2014 г. с единствен кандидат

гл. ас. д-р Биляна Богомилова Борисова

Дал становището: професор д-р Ангел С. Велчев, член

на научното жури по решение на Факултетния съвет на Геолого-географския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски”

Представените материали по конкурса от гл. ас. д-р Биляна Богомилова Борисова са добре оформени, систематизирани и подредени, така че те дават много добра представа за кандидата за получаване на научното звание „Доцент” по Физическа география и ландшафтна екология с допълнително пояснение – Ландшафтна екология, Ландшафтно планиране и опазване на околната среда. Още в самото начало бих желал да отбележа, че представените материали по конкурса напълно отговарят на тематичното направление, с което се занимава кандидатката и на лекционните курсове, които чете, и на практическите задания, които води на студентите.

Към материалите за участие в конкурса са приложени една самостоятелна монография, 2 участия в монографични издания, студии, статии и научни доклади – общо 16 броя или общо публикации – 19 броя. Освен това за сведение е приложен списък на дисертацията и публикациите по нея, изнесени, но непубликувани, доклади и списък на научно-приложни разработки, част от които са по договорна тематика – общо 20 на брой. Част от материалите са публикувани в чужди научни издания, включително във Великобритания, Германия, Турция и др. За улеснение на участниците в журито са приложени кратки резюмета на български език по научните материали на конкурса.

Материалите, с които участва д-р Биляна Борисова в конкурса, са отпечатани в престижни специализирани издания, като Годишник на СУ –

серия География, Периодичното издание на Геолого-географския факултет – на английски език, “Conference Global Changes ...”, в юбилейни сборници на Катедра ЛОПС, в издания на научни конференции с международно участие и др.

Приложен е списък с цитиранията на авторката и индексирания с обща цифра над 30, включително и цитирания от пишещия становището – общо 8 бр.

В предложените материали по конкурса се разглеждат редица научни и научно-приложни проблеми на Ландшафтознанието, Ландшафтната екология и опазването на околната среда. Тук аз бих акцентирал върху проблемите на ландшафтното планиране, ландшафтно-екологичното моделиране, управление на системите и др. Бих обърнал внимание и на разработените в редица публикации въпроси на методологията и методиката на ландшафтно-екологичните изследвания по отношение на ландшафтното прогнозиране и планиране на територията, използване на оценъчни методи, за границите на ландшафтите, за функционалните особености и т. н. Бих желал да обърна внимание и на някои регионални изследвания, въпреки че това са предимно колективни разработки.

Всички тези въпроси, споменати от мен дотук, ясно говорят за положителните качества на кандидатката и че тя с право участва в обявения конкурс и закономерно заслужава да получи претендираното звание.

Бих желал да се спра и на един друг въпрос, свързан с работата на д-р Б. Борисова. Става въпрос за нейната педагогическа и възпитателна дейност с нашите студенти. В материалите е обърнато внимание на това, че за последните няколко години гл. ас. Биляна Борисова е ръководила подготовката на над 10 дипломанти, с двама от които публикува научни материали. Освен с практическите занятия, с които е натоварена, тя доста отдавна започна да чете лекции по спецкурсове, от които бих желал да обърна специално внимание на Ландшафтното планиране и управление, за което имам прекрасни впечатления за кандидатката, направени от студенти, които са слушали този курс.

В своята педагогическа работа Б. Борисова отделя специално внимание на разработване на учебни програми и лекционни курсове, които води на студентите. Бих желал да спомена и сериозната ѝ подготовка в провеждането на учебните и научните практики и стажове, с които е натоварена в своята научна и педагогическа дейност, както и участието ѝ в разработването на договорна и практико-приложна дейност, достатъчно добре отразена в документацията по конкурса.

Наред с всички тези положителни страни в работата на д-р Б. Борисова, при общия прочит на нейната научна продукция, се забелязват някои пропуски и недоглеждания, които предизвикват естествено и въпроси у читателя. Ето защо, без да подценявам достиженията на кандидатката, бих желал да ги споделя, за да бъдат избегнати в бъдещи разработки, разбира се, ако д-р Б. Борисова приеме моето мнение за меродавно. На първо място бих обърнал внимание на недостатъчното регионално представяне на някои ландшафтни особености и специфики в някои от регионалните публикации, като тези за Странджа, Източните и Средните Родопи. В литературните справки към тези статии не са посочени редица изследвания от по-раншен период. На второ място в статията, отпечатана в сборника, посветен на Д. Яранов във Варна, е коментирана формула за устойчивост на вида ландшафти. Същото се повтаря в монографията с още няколко формули. Така показани излиза, че са авторски, създадени от д-р Б. Борисова. Ако е така, би трябвало да се изтъкне по-ясно в текста, че се касае за авторски решения. В предложените формули не личи достатъчно добра математическа обосновка.

Прави ми впечатление, че в монографията за пръв път в нашата географска литература се цитират най-напред западни автори, а след това автори, публикували своите изследвания на кирилица. Не ми стана ясно защо се предприема такъв ход.

З а к л ю ч е н и е

Направените критични бележки ни най-малко не омаловажават постигнатите резултати на кандидатката. В своята научноизследователска работа тя е постигнала определени резултати при разработване на редица ландшафтно-екологични въпроси, въпроси на природоползването и опазването на природната среда. Определено приносен характер имат изследванията на д-р Б. Борисова по отношение на устойчивостта на антропогенните ландшафти, върху проблемите на ландшафтното планиране, моделиране и управление на системите с природен или антропогенен характер. Непременно трябва да се подчертаят и положителните страни в нейната педагогическа и учебна дейност, както и приносите ѝ при разработване на редица методологични и методични проблеми. Всичко това ми дава основание да дам положителна оценка и да препоръчам на уважаемото жури кандидатката гл. ас. д-р Биляна Борисова да получи научното звание „Доцент”. С удоволствие ще гласувам за нейното избиране.

16.07.2014 г.

Проф. д-р А. Велчев

Гр. София